

LBRIS

We know
books

*Volum apărut
la aniversarea a 70 de ani ai autorului*

LUCIAN VASILIU

FRAGMONADE

Poeme inedite
2018–2023

Cuvânt însoțitor de
ANA BLANDIANA

Cluj-Napoca
2024

Cartea beneficiază de susținerea COPYRO,
Societate de Gestiune Colectivă a Drepturilor de Autor din România.

© Editura ȘCOALA ARDELEANĂ, 2024

Str. Mecanicilor nr. 48, Cluj-Napoca, România

Redacția: tel.: +40.364.117.252; 0728.084.801

e-mail: office@scoalaardeleanacluj.ro

redactie@scoalaardeleanacluj.ro

Difuzare: tel./fax: +40.364.117.246; 0728.084.803

e-mail: difuzare@scoalaardeleanacluj.ro

esadifuzare@gmail.com

www.scoalaardeleanacluj.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

VASILIU, LUCIAN

Fragmonade : poeme inedite : (2018-2023) / Lucian Vasiliu ;

cuv. însoțitor de Ana Blandiana. - Cluj-Napoca :

Editura Școala Ardeleană, 2024

ISBN 978-630-314-089-6

I. Blandiana, Ana (pref.)

821.135.1

Editor: Vasile George Dâncu

Redactor: Alina Hucai

Tehnoredactare și copertă: Alexandra Mureșan

ANA BLANDIANA

CUVÂNT ÎNSOȚITOR. ALTE LUCIANOGRAME

Presupun că Lucian Vasiliu mi-a solicitat câteva rânduri pe cartea aflată spre editare la Școala Ardeleană, nu doar ca să aibă alături o ardeleancă, ci, mai degrabă, lăsându-se dus de valul nostalgic al unei amintiri – despre care nu o dată mi-a vorbit – referitoare la răspunsul încurajator pe care i l-am dat în revista *Contemporanul* elevului de liceu din urbea lui Tache, Ianke și Cadâr, școlar care se hotărâse pentru prima oară în viață să se deconspire și să trimită versuri unei reviste.

În ceea ce mă privește, faptul că poetul, acum cu barbă înspicată de alb, fusese elev, pe când eu începusem să public și chiar să semnez încurajări literare, mi se părea că ține de glumele pe care timpul obișnuiește să le facă. Aceasta cu atât mai mult cu cât, mult ulterior, ne descoperisem înrudiți de faptul că tații noștri fuseseră colegi de facultate la Teologia din Cernăuți.

Cred că prima oară când l-am admirat pe Lucian Vasiliu a fost în toamna anului 1982, când era muzeograf la MUZEUL DE LITERATURĂ, cu ocazia celor 10 ani de la inaugurarea Casei junimistului Vasile POGOR.

Am umblat o zi întregă să îmi prezinte parte din cele 10 muzee și case memoriale ieșene (ulterior 12, după ce Lucian Vasiliu a fost ales, în 1990, director al Muzeelor Iașilor). Îl ascultam, impresionată nu doar de pasiunea, ci și de erudiția cu care vorbea despre scriitorii care au fost. El, un poet tânăr, aparținând unei generații

postmoderne. Clujul, de unde veneam, nu avea nicio casă memorială literară.

Îmi amintesc încă admirația de atunci, pentru că, în mod ciudat, ea se referea la aceleași caracteristici de sens contrar, care aveau să mă fascineze întotdeauna în versurile lui Lucian Vasiliu.

Amestecul surprinzător și aproape patetic de emoție și ironie, de nostalgie și deriziune, de jocuri de cuvinte și termeni religioși face din poezia lui nu doar o voce distinctă, inconfundabilă în concertul generației, ci și o melodie, în același timp preclasică și dodecafonică, neliniștitoare.

De la „umbre cu capete sparte”, ale aureolelor negre, de la Ipotești, la „Iași/ sat de enorIASI/ Carei de ași”, de la „seninul din palma îngerului” la „babe cârlibabe nababe”, în această poezie de secol 21 „cuvintele materne” încearcă să se scuture de emoția care le copleșește.

Poetul se definește autoironic, dar cu exactitate: „Sunt pipa lui Dalí/ uitată/ pe o masă junimistă/ în subsol/ la Bolta Rece”. Sau, și mai tulburător: „Sub zăpadă/ o altă lume filigranată/ ni se arată/ precum manuscrisele/ în grotle/ de la Marea Moartă”.

... Și, deși e poate comic că la douăzeci și ceva de ani scriam „Poșta redacției”, nu pot decât să fiu mândră de intuiția și admirația mea de atunci.

București,
De Sfântul Nicolae, 2023

CERTIFICAT DE NAȘTERE

Act de identitate
tezaurizat într-o monadă
tăiată în două
de șenilele tancului estic

Zărești fratele
prin gardul de sârmă ghimpată
atârnat
de funia
clopotului

Visezi
cuiburi de cuvinte materne
la streășina casei

Visezi
cuvinte
așezate în formă de cruce
pe pieptul mamei

UMBRE CU CAPETE SPARTE

Tocmai sosiseră venețienii
în Sala „Horia Bernea” –
fără gondole,
însoțiți de hetaire,
flancați de o jună autohtonă,
pregătită să verniseze
expoziția de artă plastică

Prin uriașele ferestre
se zăreau protestatarii
contra exploatării
îngerilor de șist prin fracturare –

umbre cu capete sparte
în icoanele bisericii memoriale
din Ipotești

LUCIANOGRAMĂ DE SEZON

Stau acasă-ntr-un ibric!
Nici nu car, nici nu ridic:
parcă aș fi la picnic

Conlucrez, la foc mai mic,
precum Tinca lui Vartic –
cu mască și cu batic

Din Homer citesc, peltic.
Dau mutările în plic
Șahișahului Nimic!

Raza lunii, pic, pic, pic
printre brazii de fistic

Iarăși mă visez bunic
cu tot neamul meu psaltic,
colo-n golf divin, Balcic

unde marea este șic
și-albatroșii n-au ișlic!

STENOZĂ CORONARIANĂ (I)

*Dacă îți intră
un spin în călcâi,
cum procedezi?
– Îl scoți
și mergi șchiopătând
mai departe!*

Voi, sceptici ai patriei mele
voi, care îmi oferiți raza
printre gratii
voi, care loviți
cu pietre trădătoare
voi, care săpați în sângele meu
cazemat
voi, șososiști,
voi, pentru care
– cu limba tăiată –
mierla e o iluzie

Voi, pentru care
această respirație
naște și moare

str. Lăpușneanu, Iași

IN LUCENTUM

M-am visat piatră de temelie
în cetatea *Lucentum*

Luceam,
lucentam,
lucianizam pe țărm mediteraneean

Cineva săpase în piatră
oculte cifre 03000–03016

În cele din urmă
arheologul-antropolog
m-a lămurit:
aceste numere
reprezintă
codul poștal al urbei Alicante

TATĂL ȘI FIICA

Pentru rezistență prin cultură
fica m-a premiat
cu o lampă pentru zilele mele scurte,
pentru nopțile noastre lungi

Darul nu este un opaiț trac,
nu este o lanternă postmodernă,
nu este lampa lui Ilici,
nu este felinarul șaretelor pașoptiste

Seamănă cu un poem de Hafiz,
cu o gazelă alergată în întuneric,
cu o semilună înecată în Iordan,
cu o icoană bizantină
salvată de cruciați de la incendiu

Seamănă cu Strâmtoarea Bosfor–Dardanele
în explozii de războinice șrapnele

Lampa
luminează
ca o peliculă de Vittorio De Sica –
în Biblioteca „Tatăl și fica”

LUCIANOGRAMĂ SCRIPTORIANĂ

La Casa Scriitorilor, la Neptun
nicio foiță de tutun.
(Iar morarul, meșter bun,
la ce bun?)

Se aude o salvă de tun,
de ziua defunctului Béla Kun

Doar amicul Holbanus cel Bun
răspunde când sun
să-l întreb despre Calea Pierdută sau Șun

Parcă aș fi, printre dronele–dropii
în portul antic Odesa –
unde cânt, îndurerat, *chiraleisa*